

KANGASNIEMEN KUNNAN EDUNVALVONNAN TAVOITTEET JA PAINOPISTEET VUOSILLE 2025-2026

- Hyvinvointialueen palveluverkon uudistamisessa ja rahoituksessa on huomioitava esim. väestön ikääntymiseen liittyvä palvelutarpeiden kehitys, hajanainen palvelurakenne ja saaristomaisuus. Kangasniemellä on turvattava sosiaali- ja terveyspalvelujen lähipalvelut mm. Kangasniemen sosiaali- ja terveysaseman, ikääntyville kohdistettujen palvelujen sekä hammashoidon osalta.
- Sote-siirtoerät tulee poistaa valtionosuuksien määräytymisperusteista. Etätyö, monipaikkaisuus ja vapaa-ajan asukkaiden merkitys kustannustekijänä tulee huomioida tulevassa valtionosuusuudistuksessa. Kuntien saaman valtionrahoituksen määräytymisen perusteissa tulee huomioida riittävän kattavasti kuntiin jääneiden palvelujen turvaaminen sekä lakisääteisten tehtävien hoitaminen.
- Lakisääteiset koulukuljetuksista aiheutuvat kustannukset tulee huomioida kattavasti valtionosuusuudistuksessa.
- Hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspinnoilla on turvattava sujuvat lasten, nuorten ja perheiden palvelut (mm. perhekeskustoimintamalli sekä oppilas- ja opiskelijahuolto sekä terveyspalvelujen ja kuraattoreiden saatavuus) sekä ennalta ehkäisevät lähipalvelut.
- Kunnille on turvattava riittävä rahoitus, jos kunnille säädetään uusia tehtäviä esimerkiksi sivistystoimen palvelujen osalta.
- Lukiokoulutuksen järjestämisen edellytykset tulee turvata pienissä maaseutukunnissa myös tulevaisuudessa. Lukioverkon harventaminen olisi mm. nuorten ja perheiden elinolojen ja -mahdollisuuksien, pidentyneiden koulumatkojen sekä kunnan vetovoiman kannalta ongelmallista. Lisäksi peruskoulun ja lukion opettajat ovat usein yhteisiä pienessä kunnassa, joten lukio-opetuksen estäminen johtaisi myös merkittäviin henkilöstöpoliittisiin haasteisiin, mikä heijastuisi myös perusopetuksen laatuun. Itsenäinen lukio on Kangasniemen elinvoiman keskeinen kivijalka myös tulevaisuudessa. Oppilaskohtaisten valtionosuuksien tulee kattaa todelliset kustannukset täysimääräisesti.
- ELY-keskuksen määrärahoja tulee lisätä toimivien joukkoliikennepalvelujen turvaamiseksi. Kangasniemelle suuntautuvia ja siellä toimivia joukkoliikennepalveluja tulee kehittää ja parantaa siten, että joukkoliikenteen avulla voidaan järjestää lähikuntiin suuntautuva työssäkäynti, opiskelu ja muu asiointi. Esimerkiksi Mikkeli-Jyväskylä -välinen joukkoliikenne on merkittävä elinvoimatekijä kunnalle mm. opiskelijoiden ja ikäihmisten elinolojen kannalta.
- Monipuolisten koulutuspalvelujen alueellinen saavutettavuus on turvattava, jotta alueen yritysille turvata riittävä osaavaan työvoiman saatavuus. Yritysten työvoiman saatavuus on yksi Kangasniemen kunnan elinkeinopoliitiikan

keskeisimmistä haasteista, johon on vastattava paitsi tarvelähtöisellä koulutuksella myös luomalla maakunnallisia yhteistyömalleja mm. rekrytointiin ja markkinointiin. Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen ja kansainvälisten osaajien houkuttelu on nostettava yhdeksi edunvalvonnan painopisteeksi.

- Työllisyydenhoidon siirtäminen kuntien vastuulle edellyttää riittävää kunnille osoitettua valtion rahoitusta, jotta työnhakija-asiakkaiden lähipalvelut voidaan turvata. Lisäksi kunnilla tulee olla riittävät vaikutusmahdollisuudet ja -välineet, joilla voidaan vaikuttaa mm. kuntien maksamaan työmarkkinatuen maksuosuuteen.
- VT13 kunnossapito on nostettava esille maakunnallisessa edunvalvonnassa Mikkeli - Jyväskylä -välin osalta. Myös VT13:n kevyenliikenteen yhteyksien kehittäminen on huomioitava esimerkiksi Kangasniemen kirkonkylän liittymän kohdalla.
- Kunnan alempaan tieverkkoon panostaminen on tärkeää vapaa-ajan asukkaiden ja matkailun näkökulmasta sekä maa- ja metsätalouden kannalta. Alempi tieverkko mahdollistaa myös huoltovarmuuden, palo- ja pelastustoiminnan sekä muiden julkisten palveluiden toiminnan koko kunnan alueella. Alemmalle tieverkolle osoitettu perusväylänpidon rahoitus on nostettava tarvetta vastaavalle tasolle ja korjausvelkaa on vähennettävä.
- Tietoliikenneyhteyksien ja valokuituverkon kattavuuden parantaminen on tärkeä ja keskeinen elinvoimatekijä Kangasniemen kunnalle. Valokuituverkkoa tulee laajentaa tukiasemille siten, että myös langattomien yhteyksien toimivuus turvataan. Nopeiden tietoliikenneyhteyksien tarve korostuu esimerkiksi asumisen, palvelutuotannon, teollisuuden, matkailun, vapaa-ajan asumisen, maatilojen, koulutuksen ja opetuksen sekä sote-palvelujen yhteydessä. Huomioidaan monipaikkaisuus, paikkariippumattomuus ja vapaa-ajan asukkaat palvelutuotannon resurssoinnissa ja valtion rahoituksessa. Toimivat tietoliikenne- ja kuluyhteydet ovat tärkeitä mm. etätyön mahdollistamiseksi. Laajakaistahankkeille on osoitettava riittävä julkinen rahoitus myös maaseutualueiden osalta, joissa kattava valokuituverkko ei toteudu markkinaehtoisesti. Puhelinverkon kuuluvuus tulee turvata myös maaseutualueilla.
- Monipaikka-asumisen kehittäminen ja mahdollistaminen (mm. kotikuntalaki, monikuntalaisuuskokeilu) on merkittävä elinvoimakysymys koko Etelä-Savon maakunnalle. Monipaikkaisuuden edistäminen edellyttää uusia ja innovatiivisia etätyö- ja asumiskonsepteja sekä pilottikokeiluja, joihin on kohdennettava riittävä rahoitus.
- Vihreään siirtymään liittyvät rahoitusmahdollisuudet on turvattava kattavasti Etelä-Savon maakunnassa (mm. vaihtoehtoisten energiatuotantomuotojen osalta). On huomioitava, että voimalaitosten kiinteistöverojen sisällyttäminen

verotulojen tasausjärjestelmään heijastuisi kuntien energian tuotantomuotojen edistämismahdollisuuksiin.

- Kulttuuritapahtumien rahoitus on turvattava mm.
- Taiteen edistämiskeskukselle on oltava jatkossakin riittävät avustusmäärärahat käytössään, millä voidaan turvata paikallisen tapahtumatuotannon toimintaedellytykset myös maaseutukunnissa.